

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้ กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมุติฐานของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คุณภาพของเครื่องมือวิจัย วิธีดำเนินการเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานกิจกรรมนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2533 แยกเป็นกิจกรรมสำคัญ ดังนี้
 - 1.1 กิจกรรมที่โรงเรียนต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523
 - 1.2 กิจกรรมที่โรงเรียนจัดบริการให้แก่นักเรียน
 - 1.3 กิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีขึ้นในโรงเรียน
 - 1.4 กิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับศิษย์เก่า
2. เพื่อหาความสัมพันธ์อย่างง่าย ระหว่างการปฏิบัติงานกิจกรรมนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา ในแต่ละกิจกรรม กับผลการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หก ปีการศึกษา 2533 โดยแยกศึกษาตามขนาดของโรงเรียน
3. เพื่อหาความสัมพันธ์พหุคูณ ระหว่างผลการปฏิบัติงานกิจกรรมนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา กับผลการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หก ปีการศึกษา 2533 โดยแยกศึกษาตามขนาดของโรงเรียน
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หก และค้นหาตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุด ในการทำนายผลการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หก ซึ่งใช้ผลการปฏิบัติงานกิจกรรมนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลาทั้งสี่กิจกรรม โดยแยกศึกษาตามขนาดของโรงเรียน

5. เพื่อรวบรวมสภาพปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุงงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา

สมมุติฐานของการวิจัย

1. การปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา ด้านกิจกรรมที่โรงเรียนต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523 ด้านกิจกรรมที่โรงเรียนจัดบริการให้แก่นักเรียน ด้านกิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีขึ้นในโรงเรียน สร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับศิษย์เก่า มีความสัมพันธ์กับผลการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หก ปีการศึกษา 2533

2. การปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา ด้านกิจกรรมที่โรงเรียนต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523 ด้านกิจกรรมที่โรงเรียนจัดบริการให้แก่นักเรียน ด้านกิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีขึ้นในโรงเรียน และด้านกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับศิษย์เก่า มีความสัมพันธ์พหุคูณ กับผลการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หก ปีการศึกษา 2533

3. การปฏิบัติงานกิจการนักเรียนทั้งสี่กิจกรรม เหมาะสมที่จะใช้เป็นตัวพยากรณ์ผลการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หก ปีการศึกษา 2533 ได้อย่างน้อยหนึ่งกิจกรรม

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาเฉพาะการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในสี่กิจกรรมหลัก คือ กิจกรรมที่โรงเรียนต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523 กิจกรรมที่โรงเรียนจัดบริการให้แก่นักเรียน กิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีขึ้นในโรงเรียนกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับศิษย์เก่า และผลการ

ประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หก ปีการศึกษา 2533 ในระดับจังหวัด โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา

2. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา ในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ที่เปิดสอนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่หก ปีการศึกษา 2533 จำนวน 214 โรงเรียน ตามที่ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

3. ตัวแปร

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การปฏิบัติงานกิจกรรมนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ สี่ด้าน ดังนี้

3.1.1 กิจกรรมที่โรงเรียนต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523

3.1.2 กิจกรรมที่โรงเรียนจัดบริการให้แก่นักเรียน

3.1.3 กิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีขี้นในโรงเรียน

3.1.4 กิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับศิษย์เก่า

3.2 ตัวแปรตาม คือ ผลการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หก ปีการศึกษา 2533 ในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

1.1 ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ หรือปลายปิด (Closed form) เพื่อทราบถึง เพศ ตำแหน่ง อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง และจำนวนนักเรียนในโรงเรียนที่ดำรงตำแหน่ง

1.2 ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ คือ ระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด ระดับการปฏิบัติน้อย ระดับการปฏิบัติปานกลาง ระดับการปฏิบัติมาก ระดับการปฏิบัติมากที่สุด จำนวนทั้งสิ้น 50 ข้อ ครอบคลุมการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนทั้งสิ้น ได้แก่ การปฏิบัติกิจกรรมที่โรงเรียนต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523 การปฏิบัติกิจกรรมที่โรงเรียนจัดบริการให้แก่ นักเรียน การปฏิบัติกิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีขึ้นในโรงเรียน การปฏิบัติกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับศิษย์เก่า

1.3 ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด (Open form) ถามไถ่หาอุปสรรคและข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารโรงเรียน เพื่อนำเป็นแนวทางในการปรับปรุงงานกิจการนักเรียน

2. ผลการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หก ปีการศึกษา 2533 ได้จากการประเมินคุณภาพระดับจังหวัด ซึ่งดำเนินการประเมินโดยสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา โดยนำผลรวมของคะแนนประเมินทุกกลุ่มประสิทธิภาพของแต่ละโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมาใช้ในการหาความสัมพันธ์

คุณภาพของเครื่องมือ

หลังจากที่ได้สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) ชนิด 5 มาตรา จำนวน 50 ข้อ ประกอบด้วยการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนทั้งสิ้น ซึ่งผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน แล้วนำไปทดลองกับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดสงขลา จำนวน 40 คน นำผลการตอบแบบสอบถามมาคำนวณหาอำนาจจำแนกรายข้อ ด้วยการทดสอบที (t - test) ได้ค่าอำนาจจำแนกทั้ง 50 ข้อ อยู่ระหว่าง 1.7500 - 7.6833 และคำนวณหาความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเป็นรายด้านทั้งสิ้น อยู่ระหว่าง 0.7638 - 0.6833 และค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ มีค่าความเชื่อมั่น 0.9567

วิธีดำเนินการเก็บข้อมูล

เมื่อได้แบบสอบถามที่มีคุณภาพรายข้อ และทั้งฉบับ ซึ่งมีความถูกต้องสมบูรณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูล ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา ในการเก็บข้อมูล
2. นำหนังสือขอความร่วมมือ จากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา พร้อมทั้งแบบสอบถาม ไปยังสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ในจังหวัดสงขลา ทุกอำเภอ/กิ่งอำเภอ
3. นำหนังสือขอความร่วมมือจากหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ดังกล่าวไปยังโรงเรียนต่าง ๆ ที่กลุ่มตัวอย่างปฏิบัติหน้าที่
4. แจกแบบสอบถาม และให้ผู้บริหารส่งคืนสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ภายใน 10 วัน หลังจากรับแบบสอบถามแล้ว ไปรับแบบสอบถามจากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอคืนด้วยตนเอง
5. รวบรวมแบบสอบถามทั้งหมด มาดำเนินการตามขั้นตอน เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้ว จึงวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรม SPSS (Statistical Package for the Social Sciences)

1. ความถี่ ร้อยละ ของจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ตามระดับของข้อมูลส่วนตัว
2. ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของระดับผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและโดยภาพรวม
3. หาความสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple Correlation) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนตามขนาดของโรงเรียน แต่ละกิจกรรมกับผลการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หก ปีการศึกษา 2533

4. การทดสอบที (t - test) เพื่อทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย
5. หาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation) หาความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา กับผลการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หก ปีการศึกษา 2533
6. การทดสอบเอฟ (F - test) เพื่อทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
7. หาค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ของสมการในรูปคะแนนดิบ (b) และหาค่าคงที่ (a) ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ผลการประเมินคุณภาพนักเรียนโดยใช้การปฏิบัติงานกิจการนักเรียนในแต่ละกิจกรรมเป็นตัวพยากรณ์
8. ค้นหาตัวพยากรณ์ผลการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หก เพื่อนำผลมาสร้างสมการพยากรณ์ที่ประกอบด้วยตัวพยากรณ์ที่ดี

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ดังนี้

1. ระดับการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในกิจกรรมที่โรงเรียนต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523 กิจกรรมที่โรงเรียนจัดบริการให้แก่นักเรียน กิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีขึ้นในโรงเรียน และกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับศิษย์เก่า

1.1 ระดับการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในกิจกรรมที่โรงเรียนต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา กิจกรรมที่โรงเรียนจัดบริการให้แก่นักเรียน กิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีขึ้นในโรงเรียน และกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับศิษย์เก่า โดยภาพรวมทุกกิจกรรม ปฏิบัติในระดับมากในโรงเรียนทุกขนาดรวมกัน ($\bar{X} = 3.77$ $S = .46$) ซึ่งเมื่อพิจารณาแยกในแต่ละขนาดโรงเรียน พบว่า ในโรงเรียน

ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$ $S = .54$, $\bar{X} = 3.77$ $S = .44$ $\bar{X} = 3.80$ $S = .44$ ตามลำดับ) เช่นกัน

1.2 ระดับการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในกิจกรรมที่โรงเรียนต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523 โดยภาพรวมของโรงเรียนทุกขนาดรวมกันปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$ $S = .49$) ซึ่งเมื่อพิจารณาแยกในแต่ละขนาดโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$ $S = .61$, $\bar{X} = 4.05$ $S = .45$, $\bar{X} = 4.11$ $S = .50$ ตามลำดับ) เช่นกัน

1.3 ระดับการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในกิจกรรมที่โรงเรียนจัดบริการให้แก่นักเรียน โดยภาพรวมของโรงเรียนทุกขนาดรวมกันปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$ $S = .50$) ซึ่งเมื่อพิจารณาแยกในแต่ละขนาดโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$ $S = .56$, $\bar{X} = 3.88$ $S = .49$, $\bar{X} = 4.01$ $S = .48$ ตามลำดับ) เช่นกัน

1.4 ระดับการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ดีขึ้นในโรงเรียน โดยภาพรวมของโรงเรียนทุกขนาดรวมกันปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$ $S = .50$) ซึ่งเมื่อพิจารณาแยกในแต่ละขนาดโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$ $S = .57$, $\bar{X} = 3.99$ $S = .49$, $\bar{X} = 4.00$ $S = .47$ ตามลำดับ) เช่นกัน

1.5 ระดับการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับศิษย์เก่า โดยภาพรวมของโรงเรียนทุกขนาดรวมกันปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.85$ $S = .87$) ซึ่งเมื่อพิจารณาแยกในแต่ละขนาดโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ปฏิบัติในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.84$ $S = .92$, $\bar{X} = 2.77$ $S = .83$, $\bar{X} = 2.77$ $S = .91$ ตามลำดับ) เช่นกัน

2. ความสัมพันธ์อย่างง่าย ระหว่างการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในกิจกรรมที่โรงเรียนต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523 กิจกรรมที่โรงเรียนจัดบริการให้แก่นักเรียน กิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีขึ้นในโรงเรียน และกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับศิษย์เก่า กับผลการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หก ปีการศึกษา 2533

2.1 การปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา กับ ผลการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หก ปีการศึกษา 2533 ในกิจกรรมที่โรงเรียนต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523 กิจกรรมที่โรงเรียนจัดบริการให้แก่นักเรียน กิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีขึ้นในโรงเรียน และกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับศิษย์เก่า ในโรงเรียนทุกขนาดรวมกัน พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($r_{xy} = .07$) ซึ่งเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายกิจกรรม พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกกิจกรรม ($r_{xy} = .07$, $r_{xy} = .02$, $r_{xy} = .06$, $r_{xy} = .08$ ตามลำดับ)

2.2 การปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา กับ ผลการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หก ปีการศึกษา 2533 ในกิจกรรมที่โรงเรียนต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523 ในโรงเรียนทุกขนาดรวมกัน พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($r_{xy} = .07$) ซึ่งเมื่อพิจารณาแยกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($r_{xy} = .09$, $r_{xy} = .05$, $r_{xy} = .11$ ตามลำดับ)

2.3 การปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา กับ ผลการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หก ปีการศึกษา 2533 ในกิจกรรมที่โรงเรียนจัดบริการให้แก่นักเรียน ในโรงเรียนทุกขนาดรวมกัน พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($r_{xy} = .02$) ซึ่งเมื่อพิจารณาแยกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ในโรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดใหญ่ มีความสัมพันธ์ทางลบอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (r_{xy}

= -.09, $r_{xy} = -.11$ ตามลำดับ) ส่วน ในโรงเรียนขนาดกลาง พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($r_{xy} = .20$)

2.4 การปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา กับผลการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หก ปีการศึกษา 2533 ในกิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีขึ้นในโรงเรียน ในโรงเรียนทุกขนาดรวมกัน พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($r_{xy} = .06$) ซึ่งเมื่อพิจารณาแยกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ในโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($r_{xy} = .05$, $r_{xy} = .16$ ตามลำดับ) ส่วนในโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า มีความสัมพันธ์ทางลบอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($r_{xy} = -.07$)

2.5 การปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา กับผลการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หก ปีการศึกษา 2533 ในกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับศิษย์เก่า ในโรงเรียนทุกขนาดรวมกัน พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($r_{xy} = .08$) ซึ่งเมื่อพิจารณาแยกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($r_{xy} = .06$, $r_{xy} = .04$, $r_{xy} = .18$ ตามลำดับ)

3. ความสัมพันธ์พหุคูณ ระหว่างผลการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในกิจกรรมที่โรงเรียนต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523 กิจกรรมที่โรงเรียนจัดบริการให้แก่นักเรียน กิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีขึ้นในโรงเรียน กิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับศิษย์เก่า กับผลการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หก ปีการศึกษา 2533

3.1 ผลการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา กับผลการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หก ปีการศึกษา 2533 ของโรงเรียนทุกขนาดรวมกัน พบว่า มีความสัมพันธ์พหุคูณอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($R = .11$)

3.2 ผลการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา กับผลการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หก ปีการศึกษา 2533 ในโรงเรียนขนาดเล็ก

ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ พบว่า มีความสัมพันธ์พหุคูณอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($R = .31$, $R = .12$, $R = .35$ ตามลำดับ)

4. การสร้างสมการพยากรณ์การประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หก ปีการศึกษา 2533 เมื่อใช้ผลการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 4 กิจกรรมเป็นตัวพยากรณ์ ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในโรงเรียนทุกขนาดรวมกัน

$$Y' = 68.82 + .84X_1 - .84X_2 + .25X_3 + .35X_4$$

สมการพยากรณ์ในโรงเรียนขนาดเล็ก

$$Y' = 71.33 + 3.79X_1 - 3.94X_2 - .33X_3 + .01X_4$$

สมการพยากรณ์ในโรงเรียนขนาดกลาง

$$Y' = 68.22 - .30X_1 + 1.26X_2 - .19X_3 - .03X_4$$

สมการพยากรณ์ในโรงเรียนขนาดใหญ่

$$Y' = 68.83 + 2.02X_1 - 3.92X_2 + 1.96X_3 + .86X_4$$

เนื่องจากสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา กับผลการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หก ปีการศึกษา 2533 มีความสัมพันธ์พหุคูณอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่มีการค้นหาตัวพยากรณ์ที่ดี และสร้างสมการพยากรณ์จากตัวพยากรณ์ที่ดี

5. ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดสงขลา สรุปได้ดังนี้

5.1 ควรจัดทำเขตบริการของโรงเรียนต่าง ๆ ให้แน่นอนชัดเจนไม่ซ้ำซ้อนกัน

5.2 การแจ้งสำรวจนักเรียนล่าช้ากว่ากำหนด โรงเรียนจะต้องประชาสัมพันธ์

อย่างจริงจัง

5.3 การปฐมนิเทศผู้ปกครองและนักเรียน โรงเรียนจะต้องให้บุคลากรในโรงเรียนได้ร่วมมือกันทุกฝ่าย

5.4 การบริการด้านสุขภาพนักเรียน โรงเรียนจะต้องสร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานอื่น ๆ อย่างใกล้ชิด เช่น สถานีอนามัย โรงพยาบาลประจำอำเภอ เป็นต้น

5.5 การบริการแนะแนว โรงเรียนควรสนับสนุน และส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนได้เพิ่มเติมความรู้อยู่เสมอ

5.6 การบริการนักเรียนขาดแคลน โรงเรียนควรจัดตั้งกองทุนเพื่อช่วยเหลือนักเรียนขาดแคลนอย่างต่อเนื่อง

5.7 การบริการอาหารกลางวัน กรณีขาดแคลนบุคลากร โรงเรียนควรบูรณาการสอนวิชาการงานพื้นฐานอาชีพ ให้สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่ออาหารกลางวัน

5.8 การจัดตั้งชุมนุมต่าง ๆ ควรได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพิ่มขึ้น

5.9 การจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม โรงเรียนจะต้องสร้างสื่อนำให้เกิดขึ้นในบุคลากรภายในโรงเรียนก่อน

5.10 กิจกรรมสร้างวินัย ให้บุคลากรภายในโรงเรียนกระทำตนเป็นต้นแบบก่อน

5.11 กิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน ควรสนับสนุนให้ผู้รับผิดชอบได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติมอยู่เสมอ ๆ

5.12 การจัดตั้งสมาคมศิษย์เก่า เมื่อจัดตั้งไม่ได้ ควรจัดทำเป็นทำเนียบศิษย์เก่าและเชิญศิษย์เก่ามาร่วมงานเป็นคราว ๆ ไป

อภิปรายผล

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปราย ดังต่อไปนี้ .

1. การปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดสงขลา ในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ และโดยภาพรวมของโรงเรียนทุกขนาด มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมมาตร แก้วลาย (2528 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง พบว่า การปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ด้านงานกิจการนักเรียนอยู่ในระดับมาก ผลงานวิจัยของ ทองพูน นาทองป้อ (2524 : บทคัดย่อ) ศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารงานของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ มีพฤติกรรมการบริหารงานโรงเรียนโดยรวมทุกด้านอยู่ในเกณฑ์สูงหรือมาก ผลงานวิจัยของ ดาวเรือง รัตนิม (2518 : บทคัดย่อ) ศึกษาการบริหารการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา พบว่า การปฏิบัติงานด้านกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เป็นการเพียงพอแล้ว ผลงานวิจัยของ สุวิษ แก้วเกษ (2518 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า การปฏิบัติงานด้านกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก แต่ไม่สอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ ณรงค์ สุทธิภักดี (2531 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ตามทัศนะของผู้บริหารและครูอาจารย์ พบว่า การบริหารงานด้านกิจการนักเรียน ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช อยู่ในระดับปานกลาง ผลงานวิจัยของ โชคชัย ไกรนรา (2524 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาทัศนะของครูตอพบบาทการ บริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า บทบาทการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช อยู่ในระดับปานกลาง และผลงานวิจัยของ เฉลิม แซ่มะน้อย (2519 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษางานบริหารการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวง

ศึกษาธิการ ในภาคใต้ พบว่า การปฏิบัติงานด้านกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในภาคใต้ อยู่ในระดับน้อย ผลงานวิจัยของ วิรัตน์ ศิริบุรณีย์ (2518 : บทคัดย่อ) พบว่า สมรรถภาพในการบริหารงานของครูใหญ่ในโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 11 ด้านงานกิจกรรมนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

การที่ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาปฏิบัติงานกิจการนักเรียนอยู่ในระดับมาก เพราะผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา ในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เห็นถึงความสำคัญ และตระหนักในข้อเท็จจริงของสภาพสังคมในปัจจุบันจึงปฏิบัติงานกิจการนักเรียนในระดับมาก ดังที่ กาญจนา ศรีภาพสินธุ์ (2531 : 6) กล่าวว่า งานกิจการนักเรียน เป็นงานที่มุ่งส่งเสริมการเรียน และชีวิตความเป็นอยู่ของนักเรียนให้ดำเนินไปด้วยดีมีความเป็นปกติตลอดไป จนถึงการพัฒนาบุคลิกภาพ การมีวินัยในตนเอง การปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม การพัฒนาความสามารถ ความสนใจ และความถนัดเฉพาะของนักเรียนแต่ละคนให้ก้าวหน้าเป็นประโยชน์แก่ตนเองและสังคม และจากแนวคิดของ ชาลซ์ชัย อินทรประวัตติ (2521 : คำนำ) เสนอไว้ว่า การให้การศึกษานในห้องเรียนหรือห้องปฏิบัติการแต่เพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอที่จะพัฒนานักเรียนให้ครบทุกด้าน กิจการนักเรียนสามารถที่จะช่วยพัฒนาให้นักเรียนให้มีคุณภาพตามจุดหมายของหลักสูตรมากขึ้น และสามารถที่จะสร้างคนให้เป็นคนที่สมบูรณ์ได้ หากมีการจัดและบริการอย่างเหมาะสม อีกทั้งผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลาได้รับการฝึกอบรมตามโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาทุกคน จึงยึดมั่นและปฏิบัติตามแนวคิดหลักในการบริหารโรงเรียน ของสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ (2529 ก : ปกหน้า - หลัง ด้านใน) ที่ว่า โรงเรียนเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นหน่วยปฏิบัติ และผลการจัดการศึกษาจะเป็นเช่นใด เกิดขึ้นที่โรงเรียน คือ การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนบรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร นั่นคือ คุณภาพที่พึงประสงค์ ทั้งทางด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และความมีสุขภาพอนามัยดี การบริหารโรงเรียนจะบรรลุผลสำเร็จตามจุดหมายของหลักสูตรได้ดั่งนั้น ย่อมต้องอาศัยการบริหาร

งานทั้ง 6 งาน ประกอบกัน และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2528 ก : 24) กล่าวซ้ำไว้อีกว่า การปลูกฝังให้นักเรียนมีคุณสมบัติตามจุดหมายของหลักสูตร จำเป็นจะต้องอาศัยระยะเวลาและกลวิธีแบบต่าง ๆ ระยะเวลาเพียงหกปีอาจน้อยเกินไปสำหรับการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาที่จะให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักเรียน ฉะนั้น เพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างยิ่ง โรงเรียนจะต้องปฏิบัติการกิจด้านงานกิจการนักเรียนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด เนื่องจากภารกิจด้านนี้ มีส่วนสำคัญที่จะส่งเสริมการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายได้ดียิ่งขึ้น ประกอบกับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา อาจมีความเชื่อว่ากิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในขอบข่ายของงานกิจการนักเรียนนั้น ส่งผลโดยตรงต่อนักเรียนเช่นเดียวกับงานวิชาการ ดังที่ สุโขทัยธรรมมาธิราช (2526 ข : 9) ย้ำว่า การจัดการกิจกรรมนักเรียนมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักเรียนมาก อีกทั้งยังช่วยพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียนในด้านต่าง ๆ ได้อีกด้วย เช่น ช่วยให้นักเรียนได้มีโอกาสพัฒนาความเป็นผู้นำ รู้จักเคารพนับถือผู้อื่นและตนเอง รู้จักสร้างสัมพันธภาพกับคนวัยเดียวกัน และพัฒนาเจตคติที่ดีต่อเนื้อหาวิชาอีกด้วย และ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2529 ก : 22) สรุปว่า งานกิจการนักเรียน ซึ่งเกี่ยวข้องกับนักเรียน มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนในห้องเรียนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 อีกด้วย จากความเชื่อ ความตั้งใจ สมรรถภาพในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา นโยบายของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และแนวปฏิบัติที่กำหนดขึ้นให้โรงเรียนประถมศึกษาดำเนินการ ทำให้การปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลาอยู่ในระดับมากไปด้วย

2. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ระหว่างผลการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา ในกิจกรรมที่โรงเรียนต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523 กิจกรรมที่โรงเรียนจัดบริการให้แก่ นักเรียน กิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีขึ้นในโรงเรียน และกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับศิษย์เก่า กับผลการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หก ปีการศึกษา 2533 ปรากฏว่า ไม่มีความสัมพันธ์กันทั้งในภาพรวมของโรงเรียนทุกขนาด และแยกเป็นรายกิจกรรม

ซึ่งหมายความว่า การปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
งานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา กับผลการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หก ปีการ
ศึกษา 2533 ดังกล่าวไม่สอดคล้องกัน โดยผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดสงขลา ปฏิบัติงานกิจการนักเรียนอยู่ในระดับมาก แต่ผลการประเมิน
คุณภาพนักเรียนยังอยู่ในระดับต่ำ ทั้งนี้ น่าจะมีสาเหตุจากคุณภาพทางการศึกษาของนักเรียนนั้น
มิได้เกี่ยวข้องกับเฉพาะการปฏิบัติงานด้านกิจการนักเรียนเพียงอย่างเดียว อาจมีความสัมพันธ์กับ
การปฏิบัติงานด้านอื่น ๆ ด้วย เช่น งานวิชาการ งานบุคลากร งานอาคารสถานที่ งานการ
เงินและพัสดุ งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เป็นต้น ผลการวิจัยจึงพบว่าการ
ปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดสงขลา กับผลการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หก ปีการศึกษา 2533 ไม่มีความ
สัมพันธ์กัน

เป็นที่น่าสังเกตว่า ภารกิจในการจัดกระบวนการเรียนการสอน เพื่อให้คุณภาพ
ของนักเรียนอยู่ในระดับที่น่าพอใจนั้น ครูผู้สอนน่าจะเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องที่สำคัญประการหนึ่ง
ด้วย ดังที่ นางเยาว์ ธาธาศรีสุทธิ (2528 : 31) เสนอว่า ในการดำเนินงานด้านการจัด
การเรียนการสอนในโรงเรียนให้มีคุณภาพ จะบรรลุผลได้มากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับองค์
ประกอบ 2 ประการ คือ การบริหารงานของผู้บริหาร และคุณภาพและประสิทธิภาพการสอน
ของครู และ ผลงานวิจัยของ ทองปอนด์ สาค่ออ่อน (2526 : บทคัดย่อ) พบว่า อัตราส่วน
ของนักเรียนต่อครู เป็นตัวพยากรณ์ที่ดีตัวหนึ่งขององค์ประกอบด้านโรงเรียน ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนของนักเรียน และ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2530 : 33)
ได้ศึกษาองค์ประกอบบางประการที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พบว่า
เมื่อพิจารณาถึงอำเภอเขตที่ตั้งของโรงเรียน นักเรียนในเขตอำเภอเมือง สามารถทำคะแนน
ได้ดีกว่านักเรียนที่อยู่นอกเขตอำเภอเมือง กิติมา ปรีดีติลภ. (2532 : 213) เชื่อว่า ถ้า
ผู้บริหารโรงเรียนสร้างบรรยากาศที่อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานแล้ว ก็เป็นที่หวังได้ว่า บุคลากร
ภายในโรงเรียนจะสร้างผลผลิตมากยิ่งขึ้น และจากผลงาน ราซิกิน (Razikin. 1986 :
490 - A) พบว่า องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียน

มี 5 มิติ คือ องค์ประกอบด้านโรงเรียน บุคลิกภาพของนักเรียน ภูมิหลังทางบ้าน อิทธิพลของสังคมและกิจกรรมนอกหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอของ โคลแมน และคนอื่น ๆ (Coleman and others. 1966 : 12) ที่ว่ากลุ่มตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มี 2 กลุ่ม คือ ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพื้นฐานและสภาพแวดล้อมทางบ้านของนักเรียน และกลุ่มตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน กลุ่มตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพื้นฐานและสภาพแวดล้อมทางบ้านของนักเรียน ได้แก่ อุปกรณ์การอ่านในบ้าน ระดับการศึกษาของบิดามารดา ขนาดของครอบครัว การมีภูมิลำเนาในเมือง และ มโนภาพที่เกี่ยวข้องกับตนเอง เป็นต้น กลุ่มตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน ได้แก่ จำนวนหนังสือในห้องสมุดต่อนักเรียน สิ่งอำนวยความสะดวกในห้องปฏิบัติการ การวิทยาศาสตร์ จำนวนกิจกรรมพิเศษ การมีหลักสูตรเร่งรัด ขนาดของโรงเรียน การมีที่ตั้งของโรงเรียนอยู่เมือง จำนวนครูแนะแนว ระดับการศึกษาของครู และประสบการณ์ในการสอนของครู เป็นต้น

ประเด็นที่น่าสนใจ จากบันทึกของ สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ (2529 ก : 10) กล่าวว่า การบริหาร การวางแผน ระบบข้อมูลสารสนเทศ การจัดสรรและการใช้ทรัพยากรของหน่วยงานทุกระดับ ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ไม่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียนและยังมีปัญหาค่อนข้างสูงในการบริหารและการจัดการโรงเรียนประถมศึกษา ขนาดเล็ก การกระจายอัตราค่าจ้างครูในหลายห้องที่ยังไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งมีผลกระทบต่อคุณภาพของนักเรียนในโรงเรียนที่ครูไม่เพียงพอ การนิเทศ การติดตาม การวัดผลประเมินผล ยังขาดเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ ทั้งยังไม่ทั่วถึงและไม่เป็นระบบ การนิเทศภายในมีการปฏิบัติน้อย การเรียนการสอนไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร สำหรับการจัดองค์การ การจัดบุคลากรไม่เหมาะสม ทำให้การดำเนินงานขาดประสิทธิภาพ ไม่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนเท่าที่ควร

ที่น่าสนใจอีกประการหนึ่งคือ ผลการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2533 ที่นำมาใช้หาความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสงขลาครั้งนี้ ได้นำเอาค่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละของคะแนนรวมทุกกลุ่มประสบการณ์มาหาความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียน

ประถมศึกษา มิได้นำเอาค่าเฉลี่ยร้อยละของแต่ละกลุ่มประสบการณ์ แต่ละรายสมรรถภาพ หรือค่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละของภาคปฏิบัติ หรือค่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละของภาคความรู้ จึงทำให้ได้ค่าของความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา กับผลการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลา อยู่ในระดับต่ำหรือมีความสัมพันธ์กันน้อย ไม่สอดคล้องกัน ทั้ง ๆ ที่ค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในภาพรวมของโรงเรียนทุกขนาด มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$ $S = .46$) ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าการนำค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนรวมทุกกลุ่มประสบการณ์ มาเป็นตัวแทนคุณภาพนักเรียนในแต่ละโรงเรียน เพื่อนำมาหาความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษานั้นยังขัดแย้งกับความเป็นจริง จะต้องพิจารณาตัวแปรอื่น ๆ ประกอบด้วย เช่น คะแนนเฉลี่ยร้อยละของภาคปฏิบัติ คะแนนเฉลี่ยร้อยละของภาคความรู้ คะแนนเฉลี่ยร้อยละในแต่ละกลุ่มประสบการณ์ในแต่ละรายสมรรถภาพ และอาจพิจารณาในแต่ละรายกิจกรรมของงานกิจการนักเรียนกับกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ ที่มีจุดมุ่งหมายคล้ายคลึงกัน เช่น กิจกรรมที่โรงเรียนจัดบริการให้แก่นักเรียน และกิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีขึ้นในโรงเรียน กับ ผลการประเมินคุณภาพนักเรียนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต และกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย เป็นต้น

จากรายงานผลการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระดับจังหวัด ปีการศึกษา 2533 ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา (2534 : 17 - 20) สรุปว่า คะแนนภาคปฏิบัติทุกกลุ่มประสบการณ์ มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตได้คะแนนเฉลี่ยสูงสุดร้อยละ 93.3 และร้อยละนักเรียนที่มีผลที่น่าพอใจ 99.5 คะแนนภาคความรู้ คะแนนเฉลี่ยทุกกลุ่มประสบการณ์อยู่ระหว่างร้อยละ 55.7 - 70.9 โดยกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยได้คะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือร้อยละ 70.9 คะแนนรวม คะแนนเฉลี่ยสูงกว่าร้อยละ 50 ทุกกลุ่มประสบการณ์ โดยกลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพได้คะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือร้อยละ 79.9 และร้อยละนักเรียนที่มีผลน่าพอใจ 99.9 จากข้อมูลรายงานผลนี้ เป็นที่น่าสังเกตว่า คะแนนเฉลี่ยภาคปฏิบัติทุกกลุ่มประสบการณ์อยู่ในระดับสูง (93.3) และร้อยละของนักเรียนที่มีผลน่าพอใจ 99.5 ซึ่งแสดงว่า คุณภาพของนักเรียนซึ่งประเมินได้จากการปฏิบัติจริงก็อยู่ในระดับสูงเช่นเดียวกับการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ในที่นี้อาจกล่าวได้ว่า

ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา กับผลการประเมินคุณภาพนักเรียน จะต้องพิจารณาตัวแปรอื่น ๆ ประกอบด้วย จึงจะได้ข้อเท็จจริง ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษาอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ควรควบคุมดูแล ติดตาม และนิเทศงานแก่ ครูผู้สอนอย่างใกล้ชิด อย่างจริงจังและต่อเนื่อง พร้อมทั้งเสริมสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ครูผู้สอน เพื่อให้ครูผู้สอนได้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะช่วยให้ผลการประเมินคุณภาพของนักเรียน สูงขึ้น

2. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ควรพัฒนาตนเอง โดยศึกษาค้นคว้าหา ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านอื่น ๆ เช่น การปฏิบัติงานด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านการเงินและพัสดุ ด้านอาคารสถานที่ และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อนำเอาความรู้เหล่านั้นมาปรับปรุงการปฏิบัติงานของตนเอง และของครูภายในโรงเรียน เพื่อให้ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของนักเรียน

3. หน่วยงานที่รับผิดชอบในระดับสูงกว่าโรงเรียน ควรสนับสนุนโรงเรียน ด้านอัตราค่าจ้าง เงิน วัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอ เพื่อให้โรงเรียนจะได้มีกำลังใจในการร่วมมือกัน พัฒนาคุณภาพการศึกษาของนักเรียนต่อไป

4. หน่วยงานที่รับผิดชอบโรงเรียน ควรให้มีการอบรมครูผู้รับผิดชอบกิจกรรม ต่าง ๆ เป็นระยะอย่างต่อเนื่อง และควรจะได้กระทำในทุก ๆ กิจกรรม

5. การสร้างเครื่องมือประเมินคุณภาพนักเรียน ควรให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการสร้างเครื่องมือด้วย และเครื่องมือที่นำมาประเมินคุณภาพนักเรียน จะต้องครอบคลุมจุด มุ่งหมาย และจุดประสงค์การเรียนรู้ตามที่หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 กำหนด โดยนำตัว แทนสำคัญ ๆ มาประเมิน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนด้วย เพื่อจะได้เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างความคิดเห็นของครูผู้สอนกับความคิดเห็นของผู้บริหาร ให้เข้าใจยิ่งขึ้น

2. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพนักเรียนกับการปฏิบัติงานในโรงเรียนทั้ง 6 งานของผู้บริหารโรงเรียน ทั้งนี้เพื่อจะได้เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพของนักเรียนกับการปฏิบัติงานด้านอื่น ๆ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาได้กว้างขวางยิ่งขึ้น

3. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดอื่น ๆ กับผลการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หก ในปีการศึกษาต่อ ๆ ไป เพื่อนำผลการวิจัยมาเปรียบเทียบกับการวิจัยครั้งนี้

4. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนในกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ดีขึ้นในโรงเรียน กับผลการประเมินคุณภาพนักเรียนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต และกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ทั้งนี้เพื่อจะได้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างกันยิ่งขึ้น

5. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนในกิจกรรมที่โรงเรียนจัดบริการให้แก่นักเรียน กับผลการประเมินคุณภาพนักเรียนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต และกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ทั้งนี้เพื่อจะได้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างกันยิ่งขึ้น